

FIȘA DISCIPLINEI**BIOETICĂ**

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Bioetică				Codul disciplinei	RM0301
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre					
2.3. Titularul activităților de seminar		Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt	
4.2. de competențe	Nu sunt	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă	
5.2. de desfășurare a seminarului/	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă	

laboratorului		
---------------	--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	- C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. - C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. - C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. - C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. - C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. - C6 Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	- CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. - CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. - CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea conceptelor fundamentale și problemelor specifice ale eticii și integrității academice
7.2 Obiectivele specifice	Capacitatea de analiză a unor cazuri concrete care contravin regulilor etice și deontologice ale învățământului, cercetării și publicării în mediul universitar

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
01. Concepte etice de bază	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
02. Etică aplicată sau moralități de ramură	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
03. Bioetica, domeniile ei și abordările sale	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
04. Albert Sweitzer: Etica respectului pentru viață	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
05. Charles Susanne: Bioetică din perspectivă pluralistă	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
06. Conceptul de viață, formele și conexiunea sa sistemică	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
07. Deciziile privind viața la fazele sale incipiente	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
08. Deciziile privind îngrijirea vieții și	Prezentare, discuții, studii de	

terapiile aferente	caz, exerciții	
09. Deciziile privind viața la fazele sale finale	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
10. Posibilitățile și riscurile geneticii și ale biotehnologiei	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
11. Etica mediului și valoarea de sine a naturii	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	
12. Analiza provocărilor etice	Prezentare, discuții, studii de caz, exerciții	Discutarea condițiilor de examinare

Bibliografie

1. Charles, Susanne (szerk.): *Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés*, Dialóg Campus Kiadó, Pécs–Budapest, 1999.
2. Lányi András - Jávör Benedek (szerk.): *Környezet és etika - Szöveggyűjtemény*, L'Harmattan, Budapest, 2005.
3. Manson, Neil C. - O'Neill, Onora: *Rethinking Informed Consent in Bioethics*. Cambridge University Press, Cambridge, 2007.
4. Scripcaru, Gheorghe –Astărăstoae, Vasile – Aurora Ciucă –Călin Scripcaru: *Bioetica, științele vieții și drepturile omului*, Polirom, Iași, 1998.
5. Schweitzer, Albert: *Az élet tisztelete*, Ursus Kiadó, Budapest, 1999.
6. Ungvári-Zrínyi Imre: *Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati etika. Médiaetika*, Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2007., 9-110.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
01. Ungvári Zrínyi Imre: Etikai alapfogalmak és életvezetési tendenciák [Concepte etice de bază și tendințe de ghidare a vieții], In: U.Z. I.: Ungvári-Zrínyi Imre: <i>Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati etika. Médiaetika</i> , Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2007., 43–72.	Analiză de text	Prezentarea cerințelor pentru buna desfășurare a lucrărilor practice, a măsurilor de siguranță în laborator
02. Ungvári Zrínyi Imre: Alkalmazott etika vagy ágazati erkölcsstanok?[Etică aplicată sau moralități de ramură] I.m., 73–82.	Analiză de text	
03. Chiarelli, Brunetto: Az etika biológiai és evolucionista alapjai [Bazele biologice și evoluționiste ale eticii]. In Suzanne, Charles (szerk.): <i>Bioetika</i> . Dialóg. Campus Kiadó, Budapest-Pécs 1999. 17– 30.	Analiză de text	
04. Albert Schweitzer: Az élet tiszteletének etikája [Etica respectului pentru viață], Schweitzer, Albert: <i>Az élet tisztelete</i> , Ursus Kiadó, Budapest, 1999.	Analiză de text	
05. Charles Susanne: Bioetika pluralista megközelítésben [Bioetică în perspectivă pluralistă], In: Charles, Susanne (szerk.): <i>Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés</i> , Dialóg Campus Kiadó, Pécs–Budapest, 1999, 55–68.	Analiză de text	
06. Fritjof Capra: Az élet szövedéke [Filiera vieții], <i>Modus Vivendi Magazin</i> , 2014. február, 1-8.	Analiză de text și Analiză de caz	
07. Szabik, Imre: Bioetikai kérdések az élet kezdete kapcsán [Chestiuni de bioetică	Analiză de text și Analize de cazuri concrete	

privind începuturile vieții]. In: <i>Értelmes szívvel</i> . Luther Kiadó, Budapest, 2016, 43-67.		
08. A Hippokratészi eskü [Jurământul lui Hipocrate]; Az Európai Parlament és a Tanács 2004. 23 EK irányelve (2004. március 31.) az emberi szövetek és sejtek adományozására; 2003/46. sz. Törvény a betegek jogairól (Románia)[Legea nr. 46./2003 despre drepturile pacienților];	Analiză de text și Analiză de cazuri concrete	
09. Henk Ten Have: Érvek az eutanázia és az asszisztált öngyilkosság legalizálása mellett és ellen [Argumente pro și contra eutanasiei și a suicidului asistat], <i>Kharón</i> , 2003/3., 18–37. Kathleen Foley: A palliatív ellátás múltja és jövője [Trecutul și viitorul medicinei paliative], <i>Kharon</i> , 2006./1-2, 8–19.	Analiză de text și Analiză de cazuri concrete	
10. Sándor Judit: A feminista bioetika szerepe a kortárs biotechnológia területén [Rolul bieticii feministe în sânul biotehnologiei contemporane], <i>Századvég</i> , 2015/76, 87–102. Endreffy Zoltán: Genetika, géntechnológia és etika [Genetică, biotehnologie și etică], <i>Magyar Szemle</i> , 1994/8, 872-881.	Analiză de text și Analiză de cazuri concrete	
11. Kovács József: Környezeti etika [Etica mediului], <i>Világosság</i> , 2008./ 9–10, 75-107. Abram, David: Merleau-Ponty és a Föld hangja [Merleau-Ponty și vovea Pământului], In: Lányi András - Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika – Szöveggyűjtemény</i> [Culegere de texte de etica mediului], L'Harmattan, Budapest, 2005, 328–348.	Analiză de text	
12. Analiza provocărilor etice I.	Analiză de cazuri concrete	
Bibliografie 1. Abram, David: Merleau-Ponty és a Föld hangja, In: Lányi András - Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika - Szöveggyűjtemény</i>, L'Harmattan, Budapest, 2005, 328–348. 2. Chiarelli, Brunetto: Az etika biológiai és evolucionista alapjai. In Suzanne, Charles (szerk.): <i>Bioetika</i>. Dialóg. Campus Kiadó, Budapest-Pécs 1999. 17– 30. 3. Endreffy Zoltán: Genetika, géntechnológia és etika, <i>Magyar Szemle</i>, 1994/8, 872–881. 4. Fritjof Capra: Az élet szövedéke, <i>Modus Vivendi Magazin</i>, 2014. február, 1-8. 5. Henk Ten Have: Érvek az eutanázia és az asszisztált öngyilkosság legalizálása mellett és ellen, <i>Kharón</i>, 2003/3., 18–37. 6. Kathleen Foley: A Palliatív ellátás múltja és jövője, <i>Kharon</i>, 2006./1-2, 8–19. 7. Kovács József: Környezeti etika, <i>Világosság</i>, 2008./ 9–10, 75-107. 8. Losonczi Ágnes: A beteg ember kiszolgáltatottsága, In: Losonczi Ágnes: <i>A kiszolgáltatottság anatómiája az egészségügyben</i>, Magvető Kiadó, Budapest, 1986, 52–110. 9. Rózsa Erzsébet: Autonómia és paternalizmus – az orvos–beteg kapcsolat etikai kérdései a modern medicinában. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2017 10. Rózsa Erzsébet: Az etika kiiktathatatlansága a modern medicinában - a hagyományos orvosi etikai, a biomedicinális etikai és bioetikai perspektívák metszéspontján Az Eszterházy Károly Egyetem tudományos közleményei (Új sorozat 42. köt.). = <i>Acta Universitatis de Carolo Eszterházy Nominatae. Sectio Philosophica</i> = Tanulmányok a filozófiatudományok köréből, 2019, pp. 89-104.		

11. Sándor Judit: A feminista bioetika szerepe a kortárs biotechnológia területén, *Századvég*, 2015/76, 87–102.
12. Szebik, Imre: Bioetikai kérdések az élet kezdete kapcsán. In: *Értelmes szívvel*. Luther Kiadó, Budapest, 2016, 43-67.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina figurează în ofertele universităților prestigioase din țară și străinătate

- The Master of Bioethics, Centre for Biomedical Ethics and Law (CBMER) at KU Leuven, <https://med.kuleuven.be/en/study/programmes/bioethics/overview.html>
- Bioetică medicală, Programe de master organizate (2020-2022) Domeniul Biologie, Facultatea de Biologie din Universitatea din București, <https://www.bio.unibuc.ro/index.php/departamente/botanica-si-microbiologie/104-detalii-mastere-2020-2021>
- Harvard Medical School's Master of Bioethics, <https://bioethics.hms.harvard.edu/education/master-bioethics>

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Prezența obligatorie a studenților la 70% din cursuri Studentul trebuie să aibă nota de trecere atât din materialul cursului cât și din cel a seminarului tentativa de fraudă sau înșelăciune se taxează cu nota 1 iar necunoașterea temelor tratate cu nota 4	Examen scris	Nota finală se compune din două componente: 1. nota de la examenul scris (70%) 2. nota de la seminar (30%),
	- Prezența obligatorie a studenților la 80% din seminarii - participare la dezbateri - analiza a trei texte discutate la seminar - clasificarea corectă a temei - prezentarea conținutului în cadrul conceptual și metodologic adecvat		
10.5 Seminar/laborator	- Prezența obligatorie a studenților la 70% din cursuri Studentul trebuie să aibă nota de trecere atât din materialul cursului cât și din cel a	- prezență - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminariilor	30%

	seminarului tentativa de fraudă sau înșelăciune se taxează cu nota 1 iar necunoașterea temelor tratate cu nota 4		
10.6 Standard minim de performanță			
a.) Studentul are o privire de ansamblu corectă asupra problemelor fundamentale ale eticii b.) Studentul e capabil să explice cu terminologie de specialitate adecvată interdependența problemelor eticii pe un exemplu dat de el însuși c.) Studentul e capabil să prezinte în mod coerent cel puțin trei texte din conținutul tematic al disciplinei.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Data avizării în departament:
20.09.2025.

Semnătura șefului de catedră:
Conf. Univ. Dr. Nagy Róbert

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".